

УСПЕСИ ФИЛИПА МИЈАТОВИЋА, УЧЕНИКА СЕДМОГ РАЗРЕДА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „ВОЈИСЛАВ ВОКА САВИЋ“ ИЗ ЛАЗАРЕВЦА

Програмирање као игра и изазов

Наставник разлику између вредне и надарене деце најлакше уочава кроз начин на који решавају проблеме, уче нове концепте и реагују на изазове. У програмирању, вредно дете ће ићи корак по корак, споро, али сигурно усвајати градиво, ослањати се на научене шаблоне, тражити помоћ ако програм пријављује грешку, мотивисано је оценама и похвалама. Надарено дете схвата концепте интуитивно, прескаче кораке, тражи пречице у коду, налази неконвенционална решења, смишља сопствене, често ефикасније алгоритме, види баг као изазов и загонетку, мотивисано је унутрашњом радозналешћу – објашњава наставница Слађана Маченовски

Филип Мијатовић, ученик седмог разреда Основне школе „Војислав Вока Савић“ из Лазареваца, остварио је изузетне резултате у овогодшњем циклусу такмичења из програмирања, који су крунисани освајањем треће награде на Јуниорској српској информатичкој олимпијади. Ово је велики успех, како за самог Филипа тако и за школу, али и целу локалну заједницу јер је први пут неко из лазаревачке општине освојио награду на информатичкој олимпијади. Пласману на ово престижно надметање претходили су Филипови успеси на ранијим нивоима такмичења: на окружном је освојио трећу, а на државном другу награду.

За овог вредног основца то није био први сусрет с такмичењем из програмирања – пре две године, као ученик петог разреда, постигао је велики успех освојивши трећу награду на државном надметању.

Филип од малих ногу воли да решава логичке задатке, па га је још у вртићу васпитачица хвалила како добро рачуна.

– Као дете сам волео да слажем слагалице и лега коцке, али сам такође волео и да проводим време напољу играјући се с братом. Касније сам добио рачунар који је у почетку служио само за играње игрица, али сам временом почео да га користим и за едукацију. За математику сам се више заинтересовао у трећем разреду, након што сам на такмичењу „Кенигс без граница“ освојио прво место у држави. За програмирање сам се заинтересовао у петом разреду уз наставницу Слађану Маченовски, уз коју сам написао прве кодове – каже овај талентовани дечак и додаје да награде нису оно због чега се бави програмирањем и математиком, али да воли да одмери знање са својим вршњацима, а воли и да победи.

Његова наставница Слађана каже да се, кад је почела да му

предаје у петом разреду, већ знало да је добар математичар.

– Наставник ову разлику најлакше уочава кроз начин на који ученици решавају проблеме, уче нове концепте и реагују на изазове. Конкретно у програмирању, вредно дете ће ићи корак по корак, споро, али сигурно усвајати градиво, ослањати се на научене шаблоне, тражити помоћ наставника ако програм пријављује грешку, мотивисано је оценама, похвалама и успехом. Надарено дете схвата концепте интуитивно, прескаче кораке, тражи пречице у коду, налази неконвенционална решења, смишља сопствене, често ефикасније алгоритме, види баг као изазов и загонетку, мотивисано је унутрашњом радозналешћу и често поставља питања типа „Шта ако...?“ – објашњава наставница Маченовски како разликовати надарено дете од вредног и посвећеног раду.

За Филипа каже да је изузетно надарено и вредно дете, које програмирање воли јер за њега решавање проблема представља изазов, те да је успешан и на математичким такмичењима:

– Одликује га веома изражена способност логичког расуђивања и апстрактног размишљања. Кроз програмирање он ту математичку логику оживи кроз код, креирајући ефикасне алгоритме који решавају компликоване проблеме. То за њега не представља обавезу, већ неки вид игре у којој жели да што више напредује. То се видело и из његових резултата још у петом разреду када је као почетник у програмирању освојио трећу награду на државном такмичењу.

На редовној настави из информатике Филип не ради по напредном програму, али на часовима програмерске секције, када се припрема за више нивое такмичења, с наставницом се често бави напредним структурама решавања задатака које се уче тек у средњој школи, па чак и на факултету.

– Наша такмичења из програмирања почињу веома рано, још у новембру, тако да и припреме морају да буду интензивне од самог почетка школске године. Наставним планом је предвиђен по један час недељно програмерске секције, али у пракси то најчешће буду по два часа, а пред сама такмичења и више. За припрему најчешће користимо Петљину платформу (<https://petlja.org/sr-Latn-RS/takmicenja>), која садржи обиље задатака за вежбу, као и задатке с претходних такмичења – каже наставница Слађана.

Филип каже да се за такмичења припрема током целе године помало, делом у школи, а делом самостално код куће, али му те обавезе не представљају оптерећење нити му одузимају много времена, с обзиром на то да су правилно распоређене и добро организоване.

– И мој млађи брат Вук такође воли програмирање и има успеха у томе. Заједно смо учествовали на државном такмичењу ове године. Он иде у пети разред и када год то затражи, ја му помажем око решавања задатака. Активно тренирам кошарку од шесте године, јако волим тај спорт, редовно играмо утакмице, идемо на припреме и турнире, па је надметање с братом углавном резервисано за кошарку, док у програмирању сарађујемо – каже Филип, који свакодневно налази време и за дружење с другарима из школе и са кошарке. Његови даљи планови за школовање везани су за Математичку гимназију у Београду јер сматра да тамо може да добије најбоље образовање и највише напредује, како би једног дана могао да се бави програмирањем, што му је и највећа жеља.

Професорка Слађана Маченовски иза себе има вишегодишње искуство у раду с талентованим ђацима и континуитет у припремању ученика који редовно освајају награде на различитим нивоима такмичења из информатике. Тако су у претходних неколико година на државном такмичењу из програмирања учествовали и освајали награде њени ученици: Филип Мијатовић (2023/24), који је освојио трећу награду; Андреј Ђорђевић (2022/23), такође трећа награда; Илија Чавић (2021/22), друга награда и учешће на Јуниорској српској информатичкој олимпијади; и Александра Спасојевић, која је освојила трећу награду на државном такмичењу.

Поред надметања из програмирања, ученици професорке Маченовски освајали су и награде на државном нивоу Међународног такмичења из информатичке писмености „Дабар“, као и на државном нивоу ИНФОС олимпијаде, али и прво место на државном наградном конкурс „Програмирај свој успех“, који је расписало Министарства просвете 2021. године, и три прве награде и једну трећу у финалу тимског такмичења „Програмер јуниор“.

– Рад с талентованом децом је, пре свега, велика инспирација.

Моја улога је менторске природе. За разлику од редовне наставе, где сам пре свега наставник предавач, у раду с талентованом децом која брзо усвајају чињенице мој главни задатак није да их учим синтакси програмског језика, већ да усмеравам њихов потенцијал и указујем на ефикасан начин решавања задатака. Јер није важно само да код ради, већ да буде чист, брз и да троши мање меморије. На часовима секције, у опуштенијој атмосфери где не постоји толико јасна граница између наставника и ученика, заједничким снагама долазимо до решења постављених задатака. Љубав и жеља за напредовањем, а не обавеза, доводе до великих резултата, а ми смо их имали довољно да можемо то да потврдимо – каже наставница Слађана.

Њени награђени радови углавном су били везани за пројектну наставу, кроз коју ученици примењују стечена знања, али уче и да успешно функционишу у тиму. Један од награђених био је пројекат у коме су одељења осмог разреда трансформисали у малу фирму с комплетном хијерархијом. Директорка је била сама наставница Слађана, три ученика имала су улоге руководиоца радних јединица, а остали су били радници. На сваком часу руководиоцима је задавала задатке које је требало да ураде са својим радницима до краја часа. Било је, како каже, веома занимљиво, деца се свидело и сви су се баш трудили да испуне своје задатке. Кроз један други пројекат, с ученицима седмог разреда, креиран је један комплетан сајт о безбедности на интернету. Сајт је, поред едукативних текстова и видео-записа, како за ученике тако и за родитеље, садржао и многе радове млађих ученика на ту тему: презентације, кратке стрипове, па чак и песму.

На питање који савет би дала колегама како да оплемене наставу и омогуће талентима да „испливају на површину“ и максимално реализују своје капацитете, наставница Слађана Маченовски каже да универзални савет не постоји.

– Сви смо ми, како ученици тако и наставници, индивидуе са својим врлинама и манана. Треба само да будемо отворени за сарадњу и да покажемо разумевање, да вреднујемо сваки уложени труд, без обзира на његове интелектуалне способности. Рад с талентованом децом је наставницима можда већи изазов, који тражи веће ангажовање, али се у суштини не разликује много од рада с осталом децом. Једноставно, треба дати свој максимум и резултати ћеће изостати – закључује наша саговорница.

Уна Ивановић

ПОНОС ШКОЛЕ

– Изузетно смо поносни на успехе које остварују наши ученици на такмичењима, као и на конкурсима и другим манифестацијама на којима показују своје знање, али и таленте и креативност. Филипа, као и остале ученике који остварују резултате, промовишемо на сајту школе, где јасно истичемо њихове фотографије и постигнућа. Такође, добијају похвале одељењског и наставничког већа, а школа им обезбеђује и пригодне поклоне, углавном књиге или неки електронски уређај попут слушалица за компјутер, у складу с њиховим интересовањима – каже в. д. директора ОШ „Војислав Вока Савић“ Биљана Ристић и додаје да су Филипа ове године кандидовали за „Видовданску награду“, која се додељује на Дан општине Лазаревац истакнутим ученицима.

– Ђаци наше школе постижу успехе из области програмирања и математике, али су такође успешни из области друштвених наука, посебно из енглеског језика, а свакако морам истаћи и сјајне резултате кад је реч о ликовном и литерарном стваралаштву – каже директорка школе.

